

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Полтавський державний аграрний університет

Кафедра селекції, насінництва і генетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НІШЕВІ КУЛЬТУРИ

Освітньо-наукова програма – Агрономія
Спеціальність – 201 Агрономія
Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство
Освітній ступінь – Доктор філософії

Розробник: **Кулик Максим**, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор сільськогосподарських наук, професор

Гарант: **Поспелов Сергій**, завідувач кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І. Сазанова, доктор сільськогосподарських наук, доцент

м. Полтава
2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника	
Назва навчальної дисципліни	Нішеві культури
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова навчальна дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Максим КУЛИК , професор кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор сільськогосподарських наук, професор Контакти: ауд. 56 (навчальний корпус №1) e-mail: maksym.kulyk@pdaa.edu.ua , сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/kulykmaksym-ivanovych
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень – доктор філософії
Спеціальність	201 Агрономія
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	ботаніка, ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, метеорологія, фізіологія рослин, інтегрований захист рослин, екологія, рослинництво, селекція та насінництво, економіка, та ін.
Заплановані результати навчальної дисципліни	
<p><i>Метою вивчення навчальної дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти комплексних понять з сортименту, організації науково-обґрунтованих заходів щодо вирощування нішевих культур і одержання високоякісної продукції та додаткового прибутку за різних ґрунтово-кліматичних умов в господарствах різних форм власності.</i></p> <p><i>Основне завдання навчальної дисципліни є на основі ботаніко-біологічних особливостей нішевих культур опанування здобувачами вищої освіти особливостей їхньої технології вирощування для отримання сталих врожаїв якісної продукції.</i></p>	
Компетентності:	
<i>Загальні:</i>	
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
<i>Спеціальні:</i>	
СК1. Здатність продукувати і обґрунтовувати нові перспективні ідеї, гіпотези, стратегії виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в агрономії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з сільськогосподарських наук і суміжних галузей.	
СК4. Здатність аналізувати, оцінювати і прогнозувати сучасний стан і тенденції розвитку агротехнологій вирощування сільськогосподарських культур.	
СК10. Здатність здійснювати науково-дослідну та науково-виробничу діяльність	

зберігаючи природне та культурне надбання.

Результати навчання

РН6. Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проекти, які дають можливість вирішити наукові, технологічні, економічні й організаційні проблеми агрономії з дотриманням норм академічної етики і врахуванням технічних, соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН11. Здатність визначати та вирішувати сучасні експериментальні, теоретичні, методологічні та прикладні проблеми рослинництва, які стосуються стану і напрямків стабілізації продуктивності сільськогосподарських культур в їх зв'язку з технологіями, які передбачають використання новітніх методів досліджень в галузі аграрних наук та продовольства.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Нішеві культури з найбільшим експортним потенціалом.

Тема 2. Особливості анатомії, морфології та біології нішевих культур.

Тема 3. Загальні агротехнологічні заходи вирощування нішевих культур.

Тема 4. Особливості вирощування нішевих культур: малопоширені овочеві рослини.

Тема 5. Особливості вирощування нішевих культур: малопоширені плодові рослини.

Тема 6. Особливості вирощування нішевих культур: малопоширені зернові.

Тема 7. Особливості вирощування нішевих енергетичних культур.

Тема 8. Нішеві культури: максимальний прибуток з гектару.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практ. заняття	сам. робота
Тема 1. Нішеві культури з найбільшим експортним потенціалом.	14	2	2	10
Тема 2. Особливості анатомії, морфології та біології нішевих культур.	16	2	4	10
Тема 3. Загальні агротехнологічні заходи вирощування нішевих культур.	20	2	8	10
Тема 4. Особливості вирощування нішевих культур: малопоширені овочеві рослини.	14	2	2	10
Тема 5. Особливості вирощування нішевих культур: малопоширені плодові рослини.	14	2	2	10
Тема 6. Особливості вирощування нішевих культур: малопоширені зернові.	14	2	2	10
Тема 7. Особливості вирощування нішевих енергетичних культур.	14	2	2	10
Тема 8. Нішеві культури: максимальний прибуток з гектару.	16	2	4	10

Усього	120	16	24	80
---------------	-----	----	----	----

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання*

Результати навчання	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Разом
РН6	28	12	10	50
РН11	28	12	10	50
Разом	56	24	20	100

*Для максимальної кількості балів.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Письмові роботи (самостійні роботи для ЗВО) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти б отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись «Кодексу академічної доброчесності» та «Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:
Робоча навчальна програма, презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Рослинництво: Підручник / С.М. Каленська, О.Я. Шевчук, М.Я. Дмитришак, О.М. Козяр, Г.І. Демидась; За ред. О.Я. Шевчука. К.: НАУ, 2005. 502 с.

2. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. – 2-е видання, виправлене. Київ: Центр Навчальної літератури, 2004. 808 с.

Допоміжні

3. Гатаулина Г.Г. Объедков М.Г. Практикум по растениеводству. М.: Колос, 2005. 304 с.

4. Лихочвор В.В., Проць Р.Р. Картопля, топінамбур, батат та інші. Львів, 2002. 65с.

5. Кулик М. І. Енергетичні культури: навчальний посібник. Полтава : Астроя, 2016. 154 с.

6. Фадеєв Л. В. Нішеві культури – особливості очищення й виробництва сильного насіння. Наука·інновації·технології. С. 19–24.

7. Фадеєв Л. В. Нишевые культуры. Fadeev agro. 2021. 246 с.

8. Кулик М. І. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Нішеві культури» для ЗВО третього освітньо-наукового ступеня спеціальності 201 «Агрономія». Полтава, 2020. 20 с.

Інформаційні ресурси

9. Інтернет-джерело. Нішеві культури: економічні перспективи вирощування. Режим доступу:

<http://agro-business.com.ua/agro/idei-trendy/item/16666-nishevi-kultury-ekonomichni-perspektyvy-vyroshchuvannia.html>

10. Інтернет-джерело. Нішеві культури – нові перспективи для малих суб'єктів господарювання в аграрному секторі. Режим доступу: http://eip.org.ua/docs/EP_18_3_102_uk.pdf

11. Інтернет-джерело. Ексклюзив відвойовує землі: нішеві культури. Режим доступу: <http://klyuch.com.ua/articles/economy/eksklyuzyv-vidvoyovue-zemli-nishevi-kultury/>